

Posudek oponenta habilitační práce

Masarykova univerzita

Fakulta Ekonomicko-správní fakulta

Habilitační obor Hospodářská politika

Uchazeč Ing. Vladimír Žítek, Ph.D.

Pracoviště Ekonomicko-správní fakulta Masarykovy univerzity

Habilitační práce Regionální inovační systémy českých krajů: parametry a politika

Oponent prof. Ing. Ladislav Blažek, CSc.

Pracoviště Ekonomicko-správní fakulta Masarykovy univerzity

Posuzovaná habilitační práce se zabývá problematikou regionálních inovačních systémů. Cílem práce, jak píše autor v úvodu svého habilitačního spisu, „je především empiricky ověřit možnosti aplikace teoretických konceptů, vytvořit typologii znalostních základů a typologii regionálních inovačních systémů českých krajů. Dále pak identifikovat soustavu parametrů, díky kterým je možné zhodnotit a porovnat inovační systémy českých krajů.“

Práce má spíše charakter odborné knihy, než účelově zpracovaného habilitačního spisu. To se odráží zejména v tom, že není členěna, jak bývá zvykem, na část metodickou, popisující postup řešení předmětného problému, část analytickou, shrnující poznání v dané oblasti a část prezentující vlastní řešení autora a jeho výsledky. Struktura práce se v daném případě odvíjí od věcné podstaty předmětu řešení. Metodika je uváděna spíše kontextuálně a implicitně, pasáže obsahující vlastní přínos autora se objevují v různých částech práce. Domnívám se, že uvedené pojetí je spíše předností, než nedostatkem tohoto díla.

Autor nejdříve vymezuje vztah mezi inovacemi a ekonomickým rozvojem. Dále se pak věnuje inovační politice, inovačním systémům, znalostním základům, typologii regionálních inovačních systémů a hodnocení jejich parametrů. V každé z těchto kapitol víceméně sleduje tuto strukturu: teoretické zázemí, příklady ze zahraničí a analýzu v českých krajích. Práce ústí do kapitoly 7, obsahující doporučení pro inovační politiku.

Pro operacionalizaci hodnocení znalostní základny /analytická, syntetická/ (viz kap. 4) a regionálních inovačních systémů /periferní regiony, metropolitní regiony a staré průmyslové regiony/ (viz kap. 5) je využíváno několik soustav ukazatelů. Pro posílení vizualizace číselných hodnot těchto ukazatelů uvedených v tabulkách je využita metoda semaforu, pro souhrnné hodnocení jednotlivých krajů je pak použita shluková analýza. Naproti tomu pro hodnocení regionálních inovačních systémů dle pouze jedné soustavy ukazatelů /znalosti, podniky, duševní vlastnictví, politická podpora, výsledky/ (viz kap. 6) jsou využity paprskové grafy. Toto pojetí vnáší do provedené analýzy potřebný řád, podporuje invenci a umožňuje, což je pro danou úlohu velmi důležité, vhodnou kombinaci kvalitativního a kvantitativního výzkumu.

Použití ukazatelů je pro danou analýzu nezbytné, nicméně je spojeno se závažnými objektivními problémy. Některé z potřebných ukazatelů, jak sám autor na několika místech poznamenává, nejsou sledovány na potřebné regionální úrovni, popřípadě nejsou sledovány

vůbec. V dané souvislosti se však nabízí i širší otázka: Do jaké míry lze tak subtilní jevy, jakými jsou například znalosti či znalostní potenciál, nebo tvořivost apod., vůbec pomocí nějakých ukazatelů uchopit. Jistě se zde musíme smířit s určitou mírou nepřesnosti a samozřejmě platí, že měřit, byť ne zcela přesně je pořád lepší, než neměřit vůbec. Abychom riziko zkreslení omezili, je však třeba věnovat výběru ukazatelů mimořádnou pozornost. V tom ale posuzovaná práce vykazuje určitý dluh. Použité ukazatele jsou sice popsány, nicméně jejich zdůvodnění z hlediska souvztažnosti k analyzovanému jevu se mi v některých případech nezdá být dostatečně hluboké.

Habilitační práce má příkladnou grafickou úpravu. Text je psán kultivovaně, srozumitelně a bez gramatických chyb. Seznam použitých zdrojů obsahuje bezmála 230 titulů.

Autorovi bych rád položil jednu otázku, a to spíše obecného charakteru:

„Nabývá s postupující globalizací teritoriální aspekt inovací na váze, nebo je tomu naopak?“

Závěr

S ohledem na výše uvedené skutečnosti lze konstatovat, že se jedná o kvalitní dílo s nesporným přínosem pro teorii i praxi. Habilitační práce Vladimíra Žítka „Regionální inovační systémy českých krajů: parametry a politika“ *splňuje* požadavky standardně kladené na habilitační práce v oboru Hospodářská politika.

v Brně, dne 27. 6. 2015